Ville Järvinen,
Asiantuntija, maarakennus
Koneyrittäjät ry
10.2.2022

HE 220/2021 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Koneyrittäjät kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi vaarallisten aineiden kuljetusta koskevan lain (VAK-lain) uudistuksesta ja toteaa, että vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain uudistamisen tavoitteet ovat hyvät: Lain rakenne ja systematiikka, sääntelykokonaisuudet, kirjoitusasu, terminologia ja valtuussäännökset uusitaan nykyistä lainsäädäntöä selkeämmäksi, tarkkarajaisemmaksi ja johdonmukaisemmaksi.

Soveltamisala

Pykälän 2 momentin 4 kohdan mukaan lakia ei sovellettaisi maa- ja metsätaloudessa tapahtuvaan vaarallisten aineiden tiekuljetukseen traktorilla ja sen vetämällä hinattavalla ajoneuvolla. Edellytyksenä olisi maa- ja metsätalouskäytön lisäksi se, että traktorin ja hinattavan ajoneuvon ajonopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa. Soveltamisalan rajaus perustuisi VAK-direktiiviin 2 artiklan 4 kohdan määritelmään. Vapautus helpottaa sellaisen maa- ja metsätalouden harjoittamista, jossa myös käsitellään vaarallisia aineita.

Koneyrittäjät katsoo, että vapautuksen muotoilu **ei erityisesti helpota** sellaisen maa- ja metsätalouden harjoittamista, jossa myös käsitellään vaarallisia aineita, koska tieliikennelain uudistus sekä maa- ja metsätaloudessa tapahtunut tekninen kehitys on aiheuttanut sen, että maa- ja metsätalouskäyttöön hankitaan pääasiassa enintään 60 km/h tunnissa kulkevia traktoreita.

Kirjaus heikentää ammattimaisten maa- ja metsätalousyritysten ja -tuottajien mahdollisuutta kuljettaa joustavasti vaarallisia aineita paikalliskuljetuksina yleisillä teillä ja maastossa. Näkemyksemme mukaan nämä kuljetukset ovat niin pienimuotoisia ja paikallisia, että niillä ei ole todellista markkinavaikutusta kuorma-autoliikenteeseen. Lisäksi maa- ja metsätaloudessa traktorilla tehtävä vaarallisten aineiden kuljetus on pääasiassa sellaista, jossa vaarallisen aineen (esim. kasvinsuojeluaineet) levittäminen tapahtuu samalla kalustolla.

Tilapäinen säilytys

Tilapäinen säilytys ei suoranaisesti koske Koneyrittäjien jäsenyrityksiä, koska lain valmistelutyössä oli selkeästi maarakennus-, metsä- ja turvetyömaiden työmaa- ja polttoainehuollon kuljetusten yhteydessä tapahtuva lyhytaikainen säilytys rajattu varastointina kemikaaliturvallisuuslakiin. Korostamme kuitenkin, että tilapäisen säilytyksen yhteydessä vaaditun pelastussuunnitelman laajuus pitää suhteuttaa tilapäisen säilytyksen laajuuteen (määrällisesti ja ajallisesti) niin, että hallinnollinen

kustannus ja kuormitus pysyy vaarallisia aineita kuljettavilla yrityksillä, mahdollisimman pienenä.

VAK-lain vaikutus muuhun säätelyyn

Lausunnolla (kesällä 2021) olleessa VAK-lain luonnoksen perusteluissa ja taustoituksessa oli selvästi tiedostettu ja tunnistettu maarakennus-, metsä- ja turvetyömaiden työmaa- ja polttoainehuollon epäselvyydet kahden erillisen lainsäädännön eli vaarallisen aineiden kuljetukseen sekä vaarallisten aineiden varastointiin liittyvän lainsäädännön leikkauspisteessä, joka aiheuttaa käytännössä tulkintaongelmia. Hallituksen esityksessä on tehty tietoinen valinta rajata tämä maarakennus-, metsä- ja turvetyömaiden työmaa- ja polttoainehuoltoon liittyvä lyhytaikainen varastointi kemikaaliturvallisuuslakiin.

Mielestämme VAK-lain uudistuksen yhteydessä ja rinnalla olisi ollut tarpeen tarkistaa, yksinkertaistaa ja selventää myös Liikenne- ja viestintäviraston määräystä sekä kemikaaliturvallisuuslakia niin, että **työmaa- ja polttoainehuollon yhteydessä tapahtuva kuljetus ja lyhytaikainen varastointi pysyy mahdollisena**, eikä vaikeudu ja vaadi esimerkiksi erityistä lupamenettelyä tai vaarallisten aineiden määrään nähden liiallisia vaatimuksia kuten vaikka liian laajaa sisäistä pelastussuunnitelmaa tällaisille lyhytaikaisille työmaille.

Koneyrittäjät ry

Ville Järvinen

asiantuntija, maarakennus
ville.jarvinen@koneyrittajat.fi
+358 40 9009 424